

Ekološki plusevi i minusi u 2009. godini

U prvom ovogodišnjem ZInfo dajemo kratki osvrt na neke pozitivne i negativne događaje iz 2009. godine u Istri. Među onim pozitivnim treba svakako spomenuti povratak sredozemne medvjedice nakon više desetljeća u istarski akvatorij. Dobar primjer općinama i gradovima u Istri pokazao je Grad Rovinj, koji je odlučio graditi suvremeni biološko-kemijski pročišćivač otpadnih voda, a pročišćenu vodu koristiti za potrebe navodnjavanja u poljoprivredi. Rovinjski Komunalni servis započeo je s recikliranjem i prodajom građevinskog otpada, dvostrukou jeftinijom jalovinom od one koja se prodaje u kamenolomima. Od općina ističemo Bale, koje su svojim prostornim planom smanjili za oko pet puta broj turističkih smještajnih kapaciteta u odnosu na broj koji omogućava Prostorni plan Istarske županije, te onemogućili bilo kakvu gradnju na 600 metara od mora.

Značajnima držimo aktivnosti Inicijative građana za Muzil, koja se protivi isključivanju građana iz planiranja namjene tog pulskog poluotoka i kojom se želi onemogućiti da se taj poluotok na južnom dijelu pulskog zaljeva da u 66-ogodišnju koncesiju privatnom vlasniku.

Negativni događaji koji su obilježili 2009. bore stanovnici sami. Bešćutno uništavanje su značajno brojniji, ali nam prostor ne više lastavičih gnijezda s tek rođenim dobrošta da ih nabrojimo sve. Vlada, Istarska pticima mlazevima vode na terasi hotela županija i Grad Pula ne odustaju od projekta Brijuni rivijera, kojim se, bez obzira na snažno protivljenje građana, planira upustiti cijeli Muzil, uvalu Zonki i Katarinu, Hidrobazu i fažansku Pinetu privatnim vlasnicima na korištenje putem 66-godišnje koncesije. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdalo je Rješenje kojim je utjecaj na okoliš golf igrališta Brkač u općini Motovun očjenilo prihvatljivim unatoč primjedbama Državnog zavoda za zaštitu prirode i Konzervatorskog odjela da će doći do značajnog negativnog utjecaja. Vezana uz taj slučaj je i tužba Općine Motovun i načelnika Općine Motovun protiv najglasnijeg predstavnika javnosti u slučaju postupka procjene utjecaja na okoliš golf igrališta Brkač u Motovunu. Poncije Pilat bi pozavadio Istarskoj županiji na "pranju ruku" nakon što su upravo njeni čelnici potaknuli dolazak Rockwolla na pičanstinu te zatim sa sebe skinuli svaku odgovornost. S posljedicama njihove odluke i u strahu za svoje zdravlje svakodnevno se

bore stanovnici sami. Bešćutno uništavanje su značajno brojniji, ali nam prostor ne više lastavičih gnijezda s tek rođenim dobrošta da ih nabrojimo sve. Vlada, Istarska pticima mlazevima vode na terasi hotela županija i Grad Pula ne odustaju od projekta Brijuni rivijera, kojim se, bez obzira na snažno protivljenje građana, planira upustiti cijeli Muzil, uvalu Zonki i Katarinu, Hidrobazu i fažansku Pinetu privatnim vlasnicima na korištenje putem 66-godišnje koncesije. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdalo je Rješenje kojim je utjecaj na okoliš golf igrališta Brkač u općini Motovun očjenilo prihvatljivim unatoč primjedbama Državnog zavoda za zaštitu prirode i Konzervatorskog odjela da će doći do značajnog negativnog utjecaja. Vezana uz taj slučaj je i tužba Općine Motovun i načelnika Općine Motovun protiv najglasnijeg predstavnika javnosti u slučaju postupka procjene utjecaja na okoliš golf igrališta Brkač u Motovunu. Poncije Pilat bi pozavadio Istarskoj županiji na "pranju ruku" nakon što su upravo njeni čelnici potaknuli dolazak Rockwolla na pičanstinu te zatim sa sebe skinuli svaku odgovornost. S posljedicama njihove odluke i u strahu za svoje zdravlje svakodnevno se

dvajstvima zgrade Istragradnje čin je za svaku osudu i još jedan dokaz da je Gradu Puli interes pojedinih građevinskih poduzetnika daleko važniji od javnog interesa svih građana. Među bisere svakako uvrštavamo i dopuštenje vlasniku golf igrališta Crveni vrh da za navodnjavanje terena koristi isključivo pitku vodu iz vodovoda, te izdavanje dozvola za rekreativsko pecanje u zaštićenim vodama Nacionalnog parka Brijuni. Svoju zaostalost u shvaćanju procesa uključivanja javnosti u odlučivanje o važnim pitanjima najupornije pokazuju Grad Pula i Istarska županija ignorirajući u potpunosti mišljenje javnosti u slučaju izgradnje Županijskog centra za gospodarenje otpadom Kaštijun. I još jedan veliki minus dajemo opet Gradu Puli zbog odluke da se novi pročišćivač otpadnih voda gradi na području jedine rekreativske zone uz obalu - na šetalištu i šumi Lungomare.

Dušica Radošević

BESPLATNO

WEB IZDANJE:
www.zelena-istra.hr

PROSINAC 2009. / SIJEČANJ 2010.

Održivo korištenje morskog resursa u Euroregiji : Prema Jadranskoj konvenciji

Na međunarodnoj radionici janja Alpske konvencije, prihvacenoj "Održivo korištenje morskog resursa" od svih alpskih zemaljara u Euroregiji: Prema Jadranu 1991.g., predstavili su talijanski nskoj konvenciji", održanoj u sudionici iz organizaciji CIPRA i Goriziji 29. siječnja 2010. u organizaciji mreže okolišnih organizacija Adriatic GreeNet, predstavljajući se u brzi za jedinstveno povnica Zelene Istre govorila je o dručje koje ih povezuje. Predstavljajući dobre prakse sudjelovanju Međunarodnog instituta za razvoja u općini Bale u Istri. Cilj govorili su o potrebi razvijanja koralionice bio je predstavljanje munikacije i jačanju suradnje primjera dobre prakse održivog između aktera iz svih zemalja koje upravljanja resursima i stvaranje spaja (a ne "dijeli") Jadransko polazišta za oblikovanje Jadranske more.

konvencije slijedeći primjer Alpske konvencije. Dug put razvi-

Milena Radošević

Razmisli, odvoji, štedi i u 2010.!

U okviru kampanje "Razmisli, odvoji, štedi!" Zelena Istra je na Sajmu knjige u Istri, od 10. do 12. prosinca u Domu hrvatskih branitelja i na pulskoj tržnici 16. i 17. prosinca sugrađane nastojala potaknuti na recikliranje otpada tijekom blagdana. U Puli imamo postavljene kontejnere za papir, staklo, plastiku, metal i tetrapak na 130 lokacija pa ih vrijedi i koristiti. Gdje se točno nalaze i što sve možete reciklirati provjerite u brošurama koje ćete naći putem ovog linka <http://otpad.zelena-istra.hr/bin/view/Otpad/Publikacije>. Ne zaboravite pravilno odložiti i opasni otpad, pogotovo stare baterije, trgovine koje ih prodaju dužne su ih besplatno preuzimati.

Milena Radošević

Na međunarodnoj radionici predstavljena publikacija Zelene Istre o prekograničnoj procjeni utjecaja na okoliš

Na radionici u Goriziji istaknuta je potreba promicanja suradnje među izvaninstitucionalnim akterima iz zemalja Jadranske euroregije

Na međunarodnoj radionici "Energetske strategije u Euroregiji: scenariji i akteri u toj regiji spremni suradivati jer 15. siječnja 2010. u organizaciji mreže Adriatic GreenNet, predstavljena je i nova publikacija "Prekogranična procjena utjecaja na okoliš s osvrtom na poteškoće u provedbi i moguća rješenja za države Sjevernog Jadrana".

Cjeloviti tekst publikacije dostupan je ovdje:

<http://participator.zelena-istra.hr/bin/view/Participator/Publikacije>

Prema istraživanju Međunarodnog instituta za sociologiju iz Gorice - ISIG o sklonosti ka suradnji među zemljama

Jadranske euroregije, predstavljenom na radionici, jedino su institucionalni konflikti", održanoj u Goriziji u Italiji akteri u toj regiji spremni suradivati jer mnost na suradnju ekonomskih i društveno-kulturnih aktera ima mnogo uzroka među kojima je najizraženiji strah od konkurenkcije. Stoga je među državama Jadrana potrebno promicati suradnju između izvaninstitucionalnih akter. Radionica održana u Gorici upravo je na tom tragu povezala aktere iz Slovenije, Hrvatske i Italije s ciljem razmjene informacija o postojećim energetskim strategijama i scenarijima za budućnost.

Dušica Radočić

Edukacija pazinskih gimnazijalaca o civilnom društvu

Dana 2. prosinca aktivistice Zelene Istre održale su predavanje za učenike 1. godine srednjih škola na temelju projekta "Zeleni telefon". Na predavanju su im tentnim tijelima javne uprave (lokalne predstavljeni principi djelovanja civilnog društva, prava na informacije i prava na sudjelovanje u donošenju odluka). U drugom dijelu predavanja upoznali su se s radom Zelenog telefona te su mogli saznati nešto više o važnosti osobnog angažmana u rješavanju problema u okolišu. Servis Zelenog telefona već 12 godina potiče aktiviranje uloge javnosti, tj. građana, kako bi upravo oni bili katalizatori promjena u lokalnoj zajednici. Učenicima je objasnjena uloga servisa Zelenog telefona te način na koji se putem servisa pomaže građanima u rješavanju problema, podržava građane direktnim uključivanjem u konkre-

Zeleni telefon potiče aktivizam i sudjelovanje javnosti u donošenju odluka na lokalnoj razini

Irena Burba

Ozbiljno zagađenje kanala u Umagu

Ovaj primjer ističemo zbog pri-mjerenog brze reakcije svih nadležnih. Od prijaviteljice iz Umaga stiže nam dojava o zagađenju kanala s vanjske strane ograde tvornice cementa. Prema njenim riječima, voda u kanalu je sasvim crna, smatra da se radi o mazutu, a na površini plivaju mrteve ribe. S obzirom da se kanal ulijeva u more, istog časa nazvali smo Lučku kapetaniju iz Umaga u čijoj je nadležnost pomorsko dobro. Nakon uviđaja u vrlo kratkom roku, Lučka kapetanija potvrđuje prijavu i dostavlja nam fotografije iz kojih je vidljivo da se radi o vrlo ozbiljnog zagađenju vode. Nizom telefonskih poziva u slučaj se uključuju Inspekcija zaštite okoliša, Vodopravna inspekcija i nadležni u Gradu Umagu. Nadležni iz Grada Umaga preuzimaju inicijativu i, prema uputama vodopravne inspektorice, obavezuju se uzeti uzorak zagađene vode koji će dati

Dušica Radojčić

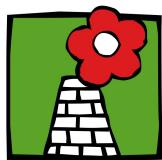
Riješen slučaj i učinjeno dobro djelo

U prosincu smo primili dojavu na teret obitelji iz Pule koja za grijanje koristi neprimjerene materijale, koji izgaranjem stvaraju crni dim i neugodni miris. Nakon posjeta toj obitelji shvatili smo da se radi o ljudima vrlo lošeg imovinskog stanja, koji nemaju novaca za ogrjevnu drva. Sjetili smo ih se nakon snijega koji je u prosincu srušio mnogo stabala u pulskim parkovima i prigradskim šumicama. U suradnji s građanima koji su čistili šumicu na Sisplacu i uredno složili otpiljene trupce, te s Herculaneom koja je organizirala prijevoz - oko 7 kubnih metara trupaca istovarreno je u dvorište zahvalne obitelji s početka priče.

Dušica Radojčić

Objavljen natječaj za samostalnog stručnog suradnika / samostalnu stručnu suradnicu za rad u udruzi

U siječnju smo Prirodoslovno-matematički fakultet objavili oglas za Sveučilišta u Zagrebu, smjer diplomiranog inženjer biologije - ekologija stručnog suradnika/ i radit će na aktivnostima i projektima samostalne stručne suradnice za rad u suradničkoj suradnici. Čestitamo zelena istra udruzi. Na natječaj Ivi!

se javilo 20 kandidata i kandidatkinja od kojih je 6 imalo potrebne kvalifikacije. Nakon razgovora s kandidatima, izbor je pao na Ivu Rukavina iz Labina, premda su i ostali kandidati bili zaista izvrsni. Iva Rukavina je nedavno završila

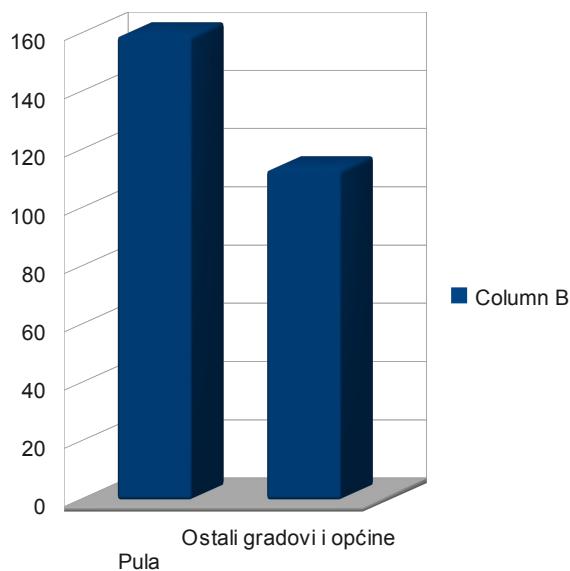
Dušica Radojčić

Zeleni telefon u 2009. godini

Zeleni telefon-broj prijava po kategorijama i mjesecima u 2007. g -2009 .

Mjesec	Buka	Gradnja	Zračenj	Otpad	Promet	Razno	Rudarenje	Šume	Vode	Zelene površine	Zrak	Tlo	Životinje	Ukupno
siječanj	1		1	13		2					1			18
veljača			1	8		6		1	1	2	2		3	24
ožujak				11		3	1			5	1			21
travanj				12	1					4	1			18
svibanj				15		6		1	2	2	2		1	29
lipanj				9		7	1			1			1	19
srpanj		1	2	11		2	1	1		1	1			20
kolovoz	1			4		3			2	1	3		3	17
rujan			1	12		3		1	2	1	1			21
listopad				13		6			1	3	4		3	30
studeni		1	1	10		7		2		5	3		1	30
prosinac				9		7		3		5			1	25
Ukupno	2	2	6	127	1	52	3	9	8	30	19	0	13	272
%	0,74	0,74	2,21	46,69	0,37	19,12	1,1	3,31	2,94	11,03	6,99	0,37	4,78	100

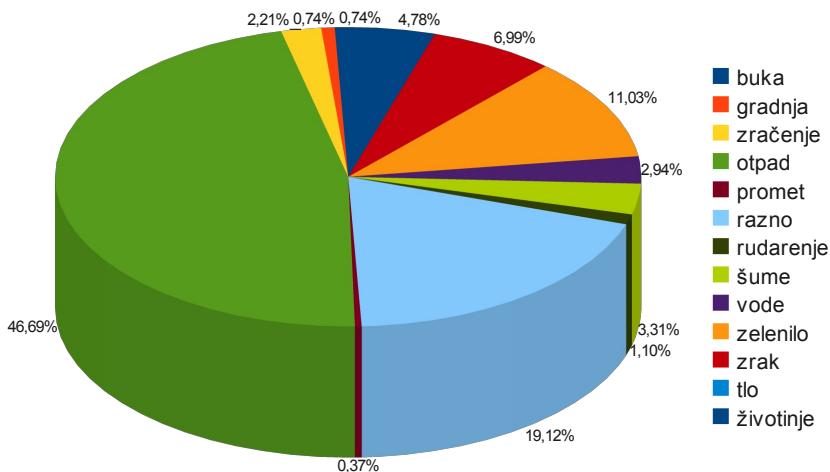
Graf 1. Ukupan broj poziva u Gradu Puli u odnosu na ostale gradove i općine u Istarskoj županiji

I u 2009. godini smo putem Zelenog telefona doprinijeli bržem i efikasnijem rješavanju problema vezanih uz zaštitu okoliša u našoj zajednici. Pomogli smo građanima da ostvare svoje pravo na pristup informacijama i potaknuli lokalne vlasti da češće i bolje surađuju s građanima i nevladinim organizacijama. Svakodnevno smo građanima pružali informacije, savjetovali ih i rješavali probleme odlaskom na mjesto događaja, kontaktiranjem nadležnih službi ili obavještavanjem medija.

Tijekom 2009. primili smo ukupno **272 prijave** građana na Zeleni telefon što je **najveći broj prijave** od početka rada ZT-a. To je u prosjeku 22 poziva mjesечно. U 2008. godini primili smo ukupno 269 prijave.

Najviše poziva nam svake, pa i ove godine dolazi iz Grada Pule. Ove godine od ukupno 272 čak 159 poziva se odnosilo na Grad Pulu što predstavlja **58,4%** poziva. Preostalih 113 poziva ili **41,5%** odnosilo se na ostale gradove i općine u Istri ali i na druge gradove u Hrvatskoj, poput Rijeke, Opatije, Dubrovnika, Zadra, Slavonskog broda...

Najzastupljenije kategorije i ove godine su bile otpad, razno i zelenilo. Ove godine bilježimo velik porast udjela poziva koje se odnose na otpad tako da se čak **46,69%** poziva odnosilo na tu kategoriju dok se u 2008. godini na otpad odnosilo **30,86%** prijava.

Graf 2. Pozivi u Istarskoj županiji prema kategorijama

Otpad je svake godine najzastupljenija kategorija, a razlog ovako velikog postotka u 2009. godini jest što su u Gradu Puli i u Općini Medulin pokrenute kampanje selektivnog odlaganja otpada te je upravo Zeleni telefon bio **info-punkt** za sve informacije vezane uz selektivno odvajanje otpada. Dosta slučajeva odnosi se na nepropisno odlaganje opasnog otpada. Također, prijava malih, divljih odlagališta otpada jedan je od čestih razloga zbog kojeg nam se obraćaju građani. Nerijetko se u blizini naselja nalaze i lokacije na kojima neodgovorni građani odlažu svakakve vrste glomaznog otpada: hladnjake, namještaj, građevinski materijal, automobilске gume. Građani imaju mogućnost besplatno zbrinuti takav otpad te pozvati komunalno poduzeće koje dolazi na teren i besplatno preuzima glomazan otpad.

Na kategoriju **razno** odnosi se **19,12%** poziva, a na trećem mjestu je kategorija zelenilo s **11,03%** poziva. Građani i dalje izražavaju nezadovoljstvo gradskom politikom upravljanja zelenim površinama koji olako, bez čak dvanaest pinija drvoreda na pulskoj zaobilaznici zbog izgradnje prekomorskih brigada, odnosno zaobilaznicu i naselje Kaštanjer. Današnjice su radovi okončani možemo vidjeti da nije bilo potrebno posjeći 100 metara drvoreda jer prometnica zau-

zima puno manji dio ali očito je da se lnih staništa rijeka jer su zbog neprikladanju pogled!

Na kategoriju **zrak** odnosi se **6,99%** poziva, a većina prijava se odnosi na toku. Uputili smo svoje prijedloge i pićansku tvornicu Rockwool. Nezadovoljni građani već su očajni u borbi za voljni građani već su očajni u borbi za uvrste u područja koja su u Prostornoj planu Istarske županije predviđena za zaštitu kao dijelovi prirode od državnog i županijskog značaja. Potaknuli smo i organiziranje sastanka u Općini Cerovlje na kojem smo okupili predstavnike Općine, Hrvatskih voda, Nature Histrice, Inspekcije zaštite prirode u cilju postizanja dogovora, konzenzusa i iznalaženja rješenja u slučaju devastacije vodotoka. Na poziv Hrvatskih voda u Rijeci smo sudjelovali u radu radnih skupina u sklopu projekta "Plan upravljanja slivom rijeke Mirne" gdje su naše primjedbe i prijedlozi uvršteni u plan, a sve temeljem slučajeva sa Zelenog telefona.

Speleološkom udrugom Pula organizirali smo javne prezentacije, potaknuli istraživanje speleoloških objekata na tom području, razgovarali sa svim dionicima... Na kategoriju **životinje** odnosi se **4,78%** poziva. Jedan od okrutnijih slučajeva bio je i slučaj uništenja lastavice na terasi hotela Brioni u Puli i to prirode, a upozorili smo i upravitelja hotela koji je obećao da će hitno postupiti i sačuvati preostala gnijezda. Na kategoriju **voda** odnosi se **2,94%** poziva. I u 2009. godini smo se intenzivno bavili zaštitom vodotoka i oba-

mjerene košnje i sječe drveća te kanaliziranja potoka ugrožena mnoga staništa kao što je stanište riječnog raka na području Pazinčice i Rakovog potoka. Uputili smo svoje prijedloge i pićansku tvornicu Rockwool. Nezadovoljni građani već su očajni u borbi za uvrste u područja koja su u Prostornoj planu Istarske županije predviđena za zaštitu kao dijelovi prirode od državnog i županijskog značaja. Potaknuli smo i organiziranje sastanka u Općini Cerovlje na kojem smo okupili predstavnike Općine, Hrvatskih voda, Nature Histrice, Inspekcije zaštite prirode u cilju postizanja dogovora, konzenzusa i iznalaženja rješenja u slučaju devastacije vodotoka. Na poziv Hrvatskih voda u Rijeci smo sudjelovali u radu radnih skupina u sklopu projekta "Plan upravljanja slivom rijeke Mirne" gdje su naše primjedbe i prijedlozi uvršteni u plan, a sve temeljem slučajeva sa Zelenog telefona.

Rad Zelenog telefona su u 2009. godini financirali **Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva**, koja nam je odobrila Institucionalnu potporu za ovaj program, i jedinice lokalne uprave i samouprave u Istarskoj županiji (Pula, Medulin, Rovinj, Ližnjan, Marčana).

Irena Burba

U mjesecu siječnju primili smo ukupno 24 poziva građana na Zeleni telefon. Od toga otpad 9, razno 6, zrak 4, šume 2, zelenilo 2, vode 1.

Ilegalna sječa stabala

Neki su se građani "dosjetili" kako ublažiti hladnu zimu te su u prigradskoj šumici Boškarica posjekli četiri zdrava stabla! Srećom je naša sugrađanka uhvatila počinitelje na djelu i zapisala broj registracije automobila počinitelja. Slučaj smo fotodokumentirali te prijavili Hrvatskim šumama koji su utvrdili štetu i slučaj proslijedili policiji. Protiv počinitelja je pokrenut prekršajni postupak.

Naime, prema Zakonu o šumama (140/05) zabranjeno je: pustošenje šuma, sječa stabala ili njihovo oštećivanje, odsijecanje grana i dijelova grana, a fizička osoba može biti kažnjena novčanom kaznom od 1.000 do 7.000 kuna za počinjenu štetu.

Irena Burba

Impressum:

Udruga Zelena Istra, Gajeva 3, Pula

tel./fax. 052/ 506 065; website: www.zelena-istra.hr

e-mail: udruga-zelena-istra@pu.t-com.hr

Digitalnu verziju mjesečnika ZInfo dostavljamo svim članovima i članicama Zelene Istre i svim jedinicama lokalne uprave u Istarskoj županiji, a tiskanu verziju dostavljamo poštom članovima i članicama udruge koji nemaju pristup internetu. Tiskanu verziju možete pronaći početkom svakog mjeseca u pulskoj Gradskoj knjižnici i čitaonici i Čitaonici kluba umirovljenika. Arhivu Zinfo-a od 2006. godine pohranjujemo na internetskim stranicama udruge <http://www.zelena-istra.hr/zinfo/>. Ukoliko želite da i vama dostavljamo mjesečnik putem e-maila, javite nam na telefon 052/506 065 ili se prijavite direktno na našim internet stranicama.